



Examen VSBO TKL CSE

2024

tijdvak 1
maandag 13 mei
07.30 - 10.00 uur

Zorg en Welzijn Intrasectoraal

Naam kandidaat _____ Kandidaatnummer _____

Noteer alle antwoorden in dit opgavenboekje.

Dit examen bestaat uit 44 vragen.
Voor dit examen zijn maximaal 71 punten te behalen.
Voor elk vraagnummer staat hoeveel punten met een goed antwoord behaald kunnen worden.

Meerkeuzevragen

- Omcirkel het goede antwoord (voorbeeld 1).
- Geef verbeteringen aan volgens voorbeeld 2 of 3.

- (1) $\begin{matrix} A \\ \textcircled{B} \\ C \\ D \end{matrix}$ (2) $\begin{matrix} A \\ \textcircled{X} \\ \textcircled{C} \\ D \end{matrix}$ (3) $\begin{matrix} A \\ \textcircled{X} \\ B \\ \textcircled{X} \\ D \end{matrix}$



De VSBOTKL-leerlingen, Janine, Gabriel en Valerie lopen stages in verschillende zorginstellingen.
Na deze oriëntatieperiode zullen ze zich gaan inschrijven op een SBO-opleiding waar zij belangstelling voor hebben.

- 1p 1 Janine geeft aan dat ze graag met gehandicapten wil gaan werken.
→ Noteer in de tabel de naam en het niveau van een opleiding in het SBO waar Janine met gehandicapten kan leren werken.

Naam opleiding	Niveau SBO

- 2p 2 Gabriel heeft zich ingeschreven voor de SBO-opleiding Sociaal pedagogisch werker.
→ Noteer twee werkvelden waar Gabriel kan gaan werken als hij zijn diploma heeft behaald.

- 1
- 2

- 2p 3 Binnen de sector Zorg & Welzijn zijn er verschillende werkvelden en doelgroepen.

→ Noteer in de tabel naast elk werkveld het bijpassende beroep.

Werkveld	Bijpassend beroep
Ik assisteer bij groep 1 en 2 van een basisschool.	
Ik adviseer een diabeet bij het samenstellen van de voeding.	

- 1p 4 Vaardigheden die Valerie onder andere in het SBO gaat volgen is **infusen aanbrenge**n en wonden verzorgen.

Bij welke opleiding mag Valerie deze handelingen uitvoeren?

- A Assistent verzorgende
- B Verpleegkundige
- C Ziekenverzorgende

- 1p 5 Candice zit in leerjaar vier van het VSBO. Ze loopt stage in een kliniek voor gehandicapten. Tijdens het kennismakingsgesprek met haar begeleider vertelt haar begeleider hoe belangrijk het is om zorgvuldig om te gaan met informatie en privacy van de cliënten.
- Noteer één reden waarom het van belang is om zorgvuldig om te gaan met informatie en privacy van cliënten.

.....

.....

- 2p 6 Tijdens het gesprek met Candice vertelt de stagebegeleider ook dat Candice een juiste beroepshouding moet aannemen.

→ Kruis in de tabel achter elke situatie aan of deze een juiste of een onjuiste beroepshouding weergeeft.

Situatie	Juist	Onjuist
De zorg die je verleent, aanpassen naar de vraag van de cliënt.		
Gezellig roddelen met je collega's over een cliënt.		
Schone bedrijfskleding aantrekken.		

- 1p 7 Tijdens het werk is het belangrijk dat je planmatig te werk gaat.
Wat is de eerste stap van het stappenplan in de sector zorg?
- A Evaluatie
 - B Startpunt
 - C Voorbereiding

- 1p 8 Op de werkvloer heb je te maken met regels en afspraken.
Hierbij wordt het verschil gemaakt tussen 'formele' regels en 'informele' regels.
→ Noteer het verschil tussen formele regels en informele regels.

.....

.....

.....

- 1p 9 Op schoonmaakmiddelen kom je vaak verschillende symbolen tegen.
Wat is de betekenis van onderstaand symbool?



- A Gevaarlijk voor aquatisch leven
- B Irriterend of schadelijk voor kind
- C Lange termijn gezondheidsgevaar

- 1p **10** Je bent net afgestudeerd en krijgt een baan in de zorg.
 Je hebt geleerd dat verbale en non-verbale communicatie belangrijk zijn bij het omgaan met cliënten.
 In onderstaande tabel staan voorbeelden van communicatie.
 → Kruis achter elk voorbeeld aan of het om **verbale** of **non-verbale** communicatie gaat.

Voorbeeld	Verbale communicatie	Non-verbale communicatie
Je houdt rekening met de afstand en de nabijheid tot je cliënt.		
Je neemt samen met je cliënt het zorgplan door en noteert je observaties.		

- 2p **11** Communicatie met je cliënten heeft een bepaald doel. Het is van belang dat je ervoor zorgt dat de communicatie met een ander duidelijk en helder verloopt, zodat je je doel bereikt.
 → Kruis in de tabel achter elk voorbeeld aan of er sprake is van **duidelijke en heldere** communicatie.

Voorbeeld	Duidelijke en heldere communicatie
Je merkt dat je cliënt gauw is afgeleid. Zij luistert nauwelijks naar je en is tegelijkertijd bezig op haar tablet.	
Je vertelt de ander iets en je stelt vragen.	
Je zorgt voor meer contact met je cliënt en een betere omgang met elkaar.	

- 2p **12** Het opvoeden van kinderen gaat enerzijds vanzelf en is anderzijds moeilijk.
 → Kruis in de tabel achter elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

Bewering	Juist	Onjuist
Hechting is in het eerste levensjaar belangrijk voor de verdere relatie tussen ouder en kind.		
Kinderen hebben recht om te doen en laten, zonder toestemming van de ouders.		
Ouders zijn de eerst verantwoordelijken voor hun kind.		



- 2p 13 Bij elke stap die je zet, gebruik je je voeten. Geschikte schoenen zijn nodig om lang mobiel te blijven, vooral als je een diabeet bent.
→ Noteer drie aandachtspunten bij het kopen van geschikte schoenen voor een oudere met diabetes.

1

2

3



- 1p 14 Geef een argument waarom het van belang is dat kinderen goede schoenen dragen.

.....
.....



- 1p 15 De hierboven afgebeelde nagel is een kalknagel.
Wat is een andere naam voor kalknagel?
- A Nijnagel
 - B Schimmelnagel
 - C Tunnelnagel

- 2p 16 Jean speelt graag voetbal. Helaas kan hij *niet* op hoog niveau voetballen, omdat hij sigaretten en vape rookt.
→ Noteer twee gezondheidsproblemen die het roken van sigaretten en vape op de gezondheid van Jean kan hebben.

1

2

Families woonden vroeger vaak samen, ouders, grootouders en kinderen, allemaal onder één dak. Tegenwoordig is dat niet meer zo vanzelfsprekend, want ouderen wonen steeds vaker alleen of verhuizen naar een verzorgingstehuis.



Gepensioneerd huisarts, de heer Lithmann, heeft zes eenslaapkamer huisjes gebouwd op het terrein van zijn huis. Deze verhuurt hij voor weinig geld aan drie, licht zorgbehoevende 65-plussers en aan drie co-assistenten van een medische faculteit.

- 2p 17 Er zijn verschillende voordelen voor de 65-plussers om tussen de co-assistenten te wonen.
→ Noteer in onderstaande tabel achter elk ontwikkelingsgebied een voordeel voor de 65-plussers.

Ontwikkelingsgebied	Voordeel
Lichamelijk	
Sociaal	

- 2p 18 Vooral op latere leeftijd, maar soms ook al jong, krijgen mensen chronische ziekten als diabetes.
→ Noteer drie voorbeelden van chronische ziekten die vooral bij ouderen kunnen voorkomen.

1

2

3

- 3p 19 In de gezondheidszorg kennen we de volgende termen: eerstelijnszorg, tweedelijnszorg, intramurale zorg en extramurale zorg.
→ Noteer in de tabel in de rechterkolom naast elke gebeurtenis onder welke zorg het valt.

Gebeurtenis	Type zorg
De winkelier belt een ambulance voor bejaarde mw. Hodge die uitgegleden is.	
Mevrouw Hodge wordt met een gebroken enkel opgenomen in het ziekenhuis.	
Na de operatie van de gebroken enkel moet mw. Hodge nog drie dagen in het ziekenhuis blijven voor behandeling.	
Na een opname van een week mag mw. Hodge naar huis en krijgt zij verder fysiotherapie.	

- 2p 20 Ondanks dat mw. Hodge niet meer zo goed ter been is, kan zij nog goed voor zichzelf zorgen. Haar burens willen haar helpen met boodschappen doen.
→ Kruis in de tabel achter elke voorziening welk type zorg het is.

Voorziening	Nulde lijn	Eerste lijn	Tweede lijn
mantelzorg			
thuiszorg			
ziekenhuis			

- 2p 21 Mevrouw Hodge huurt een eenslaapkamer appartement. Na de val gebruikt zij een rollator. Het appartement moet worden aangepast.
→ Noteer drie aanpassingen in de badkamer die urgent zijn voor mw. Hodge.

1

2

3

- 2p 22 De thuiszorghulp van mw. Hodge verzorgt ook ADL-activiteiten wanneer het nodig is.
→ Noteer in de tabel achter elke ADL-activiteit één voorbeeld van een geschikt hulpmiddel.

ADL-activiteit	Voorbeeld geschikt ADL-hulpmiddel
Verzorgen hulpvrager bij toiletgebruik.	
Tillen en verplaatsen van de zorgvrager.	
ADL-hulpmiddel bij eten en drinken.	

- 1p 23 Mw. Hodge wil over een paar maanden naar een woonvorm voor ouderen. Welke woonvorm is **het meest geschikt** voor mw. Hodge?
- A Aanleunwoning
B Verpleeghuis
C Verzorgingshuis

- 2p 24 De stagiaires discussiëren over de volgende beweringen.
→ Kruis achter elke bewering aan of deze juist of onjuist is.

Stelling	Juist	Onjuist
Een controle bij een fysiotherapeut is tweedelijnszorg.		
Medische pedicure aan huis is een vorm van ambulante zorg.		
Particulier verzekerden hebben recht op de beste soort zorg.		



- 2p 25 In de hierboven afgebeelde sociale kaart vind je informatie over de zorgaanbod op de eilanden.
→ Noteer drie zorghulpverleners uit de rubrieken die te maken hebben met gezondheid.

- 1
- 2
- 3

- 1p 26 Twee zorgaanbieders uit de rubriek mentale gezondheid van de sociale kaart zijn ...
- A psychiatrische centra en buurtpastors.
 - B psychiatrische verzorgingshuizen en wijkagenten.
 - C psychiatrische ziekenhuizen en verslavingszorg.

- 1p 27 Estelle, de 74 jarige vriendin van mw. Hodge, is herstellende van een beroerte. In haar zorgplan staat hoe je haar zelfredzaamheid kan stimuleren.

→ Geef aan wat zelfredzaamheid betekent.

.....
.....

- 2p 28 Geef drie voorbeelden van activiteiten om de zelfredzaamheid van mw. Estelle te **stimuleren**.

1

2

3

- 1p 29 Mw. Estelle zit in haar herstelperiode. Maar aan haar is uitgelegd dat ze bepaalde handbewegingen nooit meer optimaal zal kunnen uitvoeren.

→ Geef aan waarom oefentherapie voor mw. Estelle nodig is.

.....
.....

- 1p 30 Mw. Estelle kan bepaalde handbewegingen nooit meer optimaal uitvoeren. Ze heeft een handicap.

→ Wat betekent het begrip handicap?

.....
.....
.....

- 1p 31 De kleindochter van mw. Estelle heeft een blokkade in de luchtweg en dreigt te stikken.

Welke EHBO-techniek zal worden toegepast?

A Heimlichgreep

B Rautekgreep

C Stabiele zijligging

- 1p 32 Bij het ouder worden verandert de eetgewoonte.
Ouderen van 65-plussers moeten bij hun voedingskeuze letten op verschillende dingen.
→ Noteer één **verandering** in de voedingskeuze van ouderen (65-plussers).
-
-
- 1p 33 Een veganist gebruikt geen dierlijke producten.
Welk voedingsmiddel kan deze persoon als vleesvervanging gebruiken?
A eieren
B geitenkaas
C kikkererwten
- 1p 34 Bij het samenstellen van een maaltijd houd je onder andere rekening met de **keuze** van groenten.
Waar dien je ook rekening mee te houden?
A De eetlust van de kinderen.
B De hoeveelheid groenten.
C Het tijdstip van de dag.
- 2p 35 Een huisgenote van mw. Estelle, mw. Constance, heeft bronchitis en heeft koorts. De symptomen van koorts kunnen per persoon anders zijn.
→ Noteer drie van de meest voorkomende symptomen bij koorts.
- 1
- 2
- 3
- 2p 36 Mw Constance, eet kleine porties, met weinig vet en geen suiker.
→ Noteer twee redenen waarom ouderen kleine porties eten.
- 1
- 2

- 1p 37 Bij welke bereidingswijze van aardappelen blijven de meeste voedingsstoffen bewaard?
- A aardappelpuree
 - B frietjes
 - C gepofte aardappelen



Ouderen wonen steeds langer zelfstandig thuis. Deels is dat een bewuste keuze (meer zelfstandigheid), maar voor een groot deel is het noodzaak. Het huishouden kan zwaar worden als iemand ouder wordt of te maken heeft met ziekte of een beperking. Ouderen met een uitgebreide familie, kunnen meestal gebruik maken van mantelzorg hulp van familieleden en vrienden.

- 3p 38 De mantelzorg hulp zal succesvol zijn als van tevoren een schoonmaakplanner is gemaakt.
- Kruis in de tabel of de gegeven werkzaamheden, dagelijkse, wekelijkse of maandelijkse werkzaamheden zijn.

Werkzaamheden	Dagelijks	Wekelijks	Maandelijks
Aanrecht en fornuis schoonmaken			
Badmatjes wassen			
Bank schoonmaken			
Kamer luchten			
Kledingkast opruimen			
Ramen zemen			
Toilet schoonmaken			
Vuilnisbak schoonmaken			

- 2p **39** Het schoonmaken is een noodzaak.
 → Noteer twee redenen waarom schoonmaak en onderhoudswerkzaamheden belangrijk zijn.

1

.....

2

.....

- 3p **40** Bekijk onderstaande wassymbolen uit verschillende kledingstukken van mw. Hodge.



→ Noteer naast elk symbool uit het etiket wat het betekent.



.....



.....



.....



.....

- 2p 41 Drie keer in de week komt de huishoudhulp bij mw. Hodge langs om schoon te maken.
→ Noteer in de tabel twee verschillen tussen schoonmaken in de klein-huishouding en schoonmaken in de groothuishouding.

Verskil tussen kleinhuishouding en groothuishouding	
Kleinhuishouding	Groothuishouding

- 1p 42 Twee taken van de transportdienst in groothuishouden zijn ...
A het efficiënt verwerken van producten en het afleveren daarvan.
B het organiseren en uitvoeren van logistieke en huishoudelijke taken.
C het overbrengen van goederen en het vervoeren van personen.
- 1p 43 In ieder huis is er een besmettingscirkel. De besmettingscirkel is de weg die micro-organismen afleggen om mensen te besmetten. Een juiste volgorde van schoonmaken is daarom zeer belangrijk.
Wat is de juiste volgorde van schoonmaken?
A droog stof verwijderen – natte werkzaamheden – ventileren – grof vuil opruimen
B grof vuil opruimen – ventileren – natte werkzaamheden – droog stof verwijderen
C ventileren – grof vuil opruimen – droog stof verwijderen – natte werkzaamheden



Op het bungalowcomplex van huisarts Lithmann staat een waskamer ruim genoeg voor twee wasmachines, droger en overdekte waslijnen. Wekelijks komen er wisselend twee vrijwilligers wasservice verlenen. Zij halen de gesorteerde vuile was op en brengen de schone was gedroogd en opgevouwen terug.

- 3p **44** Hieronder worden een aantal wasactiviteiten of washandelingen afgebeeld.
 → Noteer achter elke afbeelding waarom die wasactiviteit of washandeling nodig is.

Wasactiviteit/washandeling	Nodig, omdat ...
	
	
	